

Erdősítés Kínában*

Kínában a fafajok igen nagyszámú változatban fordulnak elő. Hatalmas területén ötezen felüli növényfajta él. A világ 30 fajta toboztermője közül Kínában 26 fajta él, 150 fajtváltozatban. Ezek közül a kínai erdei fenyő, az arany-fenyő, a metasequoia, Keteleeria és a glyptostrobus a gyakori. Még több a lomblevelű, az eusommia, a kámforfa, a nanmu (Phoebe), a sasszafra, a tung-olajfa, a tea-olajfa (*Thea oleosa*), a kínai fagyfűfa, és a lakkfa különböző fajtái. Ennek ellenére Kína erdőterülete csekély, kb. 76 millió ha, összes földterületének 7,9%-a, kb. 4,815 millió m³ fatömeggel. Ez azt jelenti, hogy egy főre kevesebb mint 0,12 ha, vagy 7,54 m³ jut, kevesebb mint a legtöbb más államban.

Az erdőhiány kedvezőtlen a mezőgazdaságra. Homok- és szélviharokat, komoly víz- és talajpusztulást, évről évre bekövetkező árvizet és aszályt okoz.



Sining városa melletti kopárok fásításában a város minden fiatalja részt vett

Az erdők területi eloszlása is kedvezőtlen. Kína erdeinek 40%-a északkeleten van. Ez nehézségeket okoz az iparban és lassítja az újjáépítést.

A népi forradalom győzelme után 1950-től a Kommunista Párt és a Népi Kormány mozgósítani kezdte a népet az erdősítési munkára. A Kuomintang kormány 22 éves kormányzása alatt mindössze 296 000 ha területet, évi 13 440 ha-t erdősített be. Ezzel szemben az 1950—57 közötti 8 évben a Népi Kormány alatt több mint 11 960 000 ha-t erdősítettek. Évenként átlagosan 1 480 000 ha volt a növekedés, több mint százszorosa a kuomintangiénak.

Az erdősítésben, hasonlóan az öntözőberendezések építéséhez, a kormány a paraszti tömegekre támaszkodik. Ha valaki fát ültet, az az övé, akár egyéné, akár népcsoporté, vagy egy egész falué. A helyi kormányszaknak a fásítás kivitelezéséhez sajátos szervezetei vannak. Nagylétszámú szakembert képeznek ki, nagymennyiségű válogatott magvat és csemetét állítanak elő és kölcsönöket nyújtanak a telepítéshez. Több mint 5000 erdőtelepítő állomás segíti a parasztokat, terjeszti az erdősítés ismereteit. Száz és ezer termelőszövetkezeti tag és egyéni paraszt vett részt ilyen tanfolyamon. Az erdősítés előnyeit a sajtó és a rádió is nyomatékosan terjeszti.

Ennek a nevelési módszernek a hatását nem szabad alábecsülni épp azok között a parasztok között, akik azt a régi szemléletet tartották, hogy „Aki fát ültet, az nem

* Li Chun-chin tanulmánya alapján (megjelent a Peoples China 1957. évi 23. számában).

örül a fa árnyékának, csak az utóda". Úgy gondolkodtak, hogy minek a fáradságot bele ölni, ha nem takarítja be a termést? Sokkal jobb szántani a földet és élelmet termelni rajta. Azonban ezt az idejétmúlt szemléletet kiszorította az új, mert a nép rájött arra, hogy az „öltöztess zöldbe szülőfölded“ nekik maguknak épp olyan jó, mint az utódoknak. Azokon a helyeken, ahol a parasztnak munkája nem lehetett elegendő, az állam erdőtelepítési állomásokat állított fel. A felszabadítás évében, 1949-ben a Népi Kormány az egész országban mintegy 60 erdészeti központot vett át és 1956 végén Kínában több, mint 400 volt az állami igazgatás alatt álló erdőgazdaság.

A mezőgazdasági termelő csoportok bekapcsolódása 1956-ban rendkívül fontos-ságú lett az erdősítésre. A parasztnak közösen messze megelőzték az egyénieket a munka megszervezésében, az erdőterületek kijelölésében és a maggyűjtésben. A szövetkezés megteremtette a nagyméretű fásítás kedvező előfeltételeit. A szövetkezeti parasztnak több mint 90%-a kapcsolódott be a fásítási mozgalomba és ennek eredményeképp az ország több részében gátat vetettek a talajpusztulásnak és a homokviharoknak. Sok kopár hegységet telepítettek be fiatal fákkal és a falvak ezreit öltöztették zöldbe. A végbement óriási változás tette lehetővé, hogy az állam hosszú időszakra szóló tervet dolgozhasson ki az egész országnak zöld takaróval való borítására. 12 éven belül, 1956—1967 között, 103 740 000 ha területen ültetnek fát. Valamennyi kopár síkságot és hegyet zöld takaró fog borítani.

Kína északi részén hatalmas elhagyott területek vannak, melyek a szél és homokviharok pusztításaitól szenvednek. Egyes részeken a lefúvások megváltoztatják a folyók folyási irányát, a szél és homok pusztítása következtében keletkeztek azok a nagy homok és szikes jellegű vidékek, amelyekben korlátozott a földművelés lehetősége, a parasztság nyomorgott. Az elmúlt néhány év alatt 1 462 000 ha védősávot telepítettek a szélpusztította területekre. Ezek a védősávok igen hatóságok. Így például a nyugati és az északkeleti vidék közötti, valamint a Belső-Mongoliai keleti védőövezetek 48 megyéjében 19 760 000 ha területet szokott pusztítani a homokvihar. A tavaszi vetési időnyben a szélviharok és az aszály miatt a parasztnak kétszer, vagy többször kellett vetni. Ősszel a tornádók verték le a termést. Az aratás különösen szegény volt. A parasztnak az éhhálal elől más vidékekre menekültek. A kormány felhívására 1950-ben sok falu keskeny védőövezetet kezdett tervezni, 1952-ben a népi kormányzat megindította a nagyméretű fásítási kampányt. Az egész területen fásítási központokat állítottak fel. Most a zöld erdőszávok a hatalmas síkságon 503 600 ha területre terjednek ki. Ahogy nőnek a fák, úgy gyarapszik a termés. Az elmúlt évben az aratás 3—4-szerest hozott általában. Egyik községben, ahol a védőfák 6,2 m magasságot értek el, a gabona 1 ha-on 518,7 kg-mal adott többet, ötször többet, mint 1950 előtt. Korábban a lakosság a kegyetlen éhségtől a földet elhagyni kényszerült. Most senki sem megy el, sőt új telepések jönnek.

Kína minden tartományában lehet találni több olyan szabályozatlan folyót, amely az erdőtlen hegységekben ered. Az erdőhiány miatt az esőzést áradás követi, az esőhiányt aszály. Mindkettőt kiküszöböli a fásítás, a víz visszatartásával és a talaj megkötésével.

A talajpusztulás és a víz a legnagyobb gondot a Sárga-folyó középső területein okozza. Itt a nagy löszplátón és dombvidéken az erdőt már régen kipusztították. Ezért minden évben nagymennyiségű iszap mosódik be a folyóba, és ott oly nagymértékben halmozódik fel, hogy megállítja a víz folyását, áradásokat okoz és áttöri a gátakat. A Sárga-folyó több ezer éve csapás. Most ha fásítanak, víztárolókat építenek, áldássá tudják változtatni. Hatalmas a feladat, megvalósítása évekbe kerül. 1956 végével 412 000 ha löszfennsíkot erdősítettek be. Eredményeként a vízvesztéget s a talajpusztulást 20 000 négyzetkilométernyi dombvidéken megakadályozták. Ezenkívül a parasztnak rendkívül értékes tapasztalatokat szerezhetek a víz- és talajvédelemben. Ahol a letarolt hegységeken kisebb-nagyobb fák vagy bokrok vannak, megtiltják a további fakitermelést, legeltetést, vagy egyéb káros tevékenységet.

Nemcsak a vidék, hanem a községek és városok is kezdenek kellemesen zöldülni. Fákat telepítenek a lakóházak köré, az utak mellé és a külterületekre. Az éghajlati és egészségi viszonyokat javítják ezzel és a nép boldogabb a szép fák között.

